

Cataluña no puede pagar la atención

► El impago en julio, que se suma al de hospitales y escuelas concertadas, hace peligrar 100.000 nóminas en el sector de los servicios sociales

E. ARMORA/À. GUBERN
BARCELONA

Ya no es una amenaza, es la cruda realidad. Los graves problemas de tesorería del gobierno catalán impactarán de lleno en los colectivos más frágiles. El pacto «in extremis» que la Generalitat cerró hace unos días con los hospitales concertados, y que ha evitado impagos de nóminas en julio, no ha sido posible con el sector de la dependencia, circunstancia que deja en una situación de máxima vulnerabilidad a ancianos, discapacitados, drogodependientes y enfermos mentales. Estos colectivos se suman a la lista de agraviados por la morosidad del Govern, en la que figuran también los colegios e institutos concertados y los centros sanitarios, a los que el Govern ha confirmado que tampoco les pagará pero, sin embargo, ha garantizado las nóminas.

El consejero de Bienestar Social y Familia, Josep Lluís Cleries, comunicó ayer oficialmente a la Mesa del Tercer Sector que no tiene dinero para abonarles el concierto de julio, lo que deja a cerca de 150.000 usuarios en una situación «de riesgo» y a cerca de 100.000 trabajadores con la nómina pendiente de cobro, según denuncian las entidades del sector.

El impago se produce en un momento de extrema fragilidad para muchas de estas instituciones, que llevan meses resistiendo con sus cuentas en números rojos y que se ven abocadas irremediablemente al colapso. Fuentes de la consejería de Economía y Finanzas confirmaron ayer a ABC la noticia, aunque matizaron que las partidas del concierto, que no quisieron concretar, «no son la única fuente de ingresos de estos centros, por lo que no debería relacionarse el impago de la ayuda a la suspensión de las nóminas».

Máxima sensibilidad social

La restricción de la subvención se produce en una coyuntura de máxima sensibilidad social debido a los continuos recortes en el ámbito del bienestar social, que han colocado en una situación límite a los hospitales públicos con cierres de quirófanos, aumento de las listas de espera y despidos masivos. Llegó, igualmente, un día antes de que se reúna en Madrid el Consejo de Política Fiscal y Financiera, en el que el consejero de Economía catalán, Andreu Mas-Colell, previsiblemente, anun-

Una mujer en situación de dependencia es asistida en Barcelona

JOB VERMEULEN

cia la adhesión de Cataluña al Fondo de Liquidez Autonómico para resolver sus problemas de tesorería. El Colegio Oficial de Trabajo Social de Cataluña considera «alarmante» el anuncio de la Generalitat y advierte de que derivará en una «desatención» de los usuarios. En un comunicado, la entidad afirma que unos 100.000 trabajadores se pueden quedar sin nómina este mes, entre los que hay 2.500 que atienden

a colectivos especialmente vulnerables. La patronal Unión Catalana de Hospitales (UCH) rebajó a 50.000 los empleos afectados y la administración autonómica apuntó que las nóminas en situación de vulnerabilidad «serán al final muchas menos».

La Asociación Catalana de Directores de Centros de Atención a la Dependencia Gerontológica (Ascad) temía que se llegara a esta situación, por lo que el martes remitió un comunicado

Situación límite

La restricción de la ayuda deja a numerosos centros de atención a dependientes «al borde del colapso»

Desatención

«El impago de las ayudas derivará en una desatención de los usuarios»

a los dependientes

El Bienestar Social, amenazado

Sin concierto

El anuncio de impago al sector de la dependencia llega después de que la semana pasada se anunciase que la Generalitat tampoco pagaría el concierto de julio a escuelas, institutos y hospitales. Con todo, se pactó que las nóminas de estos ámbitos no resultasen afectadas.

372.000 afectados

En el caso de la educación concertada, la medida impacta sobre 372.000 alumnos atendidos en una red de 700 centros. Como los maestros cobran directamente del Govern, el impago solo afectará, en principio, a los pagos ordinarios y al mantenimiento de julio y agosto.

345 millones impagados

En el sector sanitario, la medida afecta a 56 hospitales, 60 centros de primaria y todos los centros sociosanitarios y de salud mental. Atienden al 70% de la población catalana. La cantidad que se deja de aportar en los centros sanitarios este julio asciende a 345 millones.

150.000 dependientes

En el caso de concreto de la dependencia, la falta de pago de la Generalitat deja en situación precaria a 150.000 usuarios, y a 100.000 trabajadores directos e indirectos. Entre estos, 2.500 empleados sociales que atienden a colectivos especialmente vulnerables.

Doble gravamen

La morosidad de la Generalitat con escuelas, hospitales y dependencia concertada se suma a otras medidas de impacto, como el euro por receta, que supone un doble gravamen en medicamentos tras la aplicación del copago en función de la renta por parte del Gobierno.

ONG sin fondos

Los recortes también se han cargado sobre las ONG dedicadas a la ayuda al desarrollo, que han visto como en 2012 se anulaba cualquier convocatoria de subvención. La oficial Agencia Catalana de Cooperación ha pasado de 40 a 10 millones de presupuesto en dos años.

a la Fiscalía Provincial de Barcelona en el que le alertaba de ese riesgo. El texto presentado ante el Ministerio Público, consultado por ABC, alerta de situaciones asistenciales «críticas», especialmente para los grandes dependientes debido a las previsibles carencias de recursos.

Ascad avanza la puesta en marcha de un «plan de choque» que consiste en pedir a los familiares que trasladen temporalmente a los usuarios al do-

micilio hasta que se normalice la situación o que asuman los costes. Esta semana presentará una denuncia «en firme» ante la Fiscalía.

Por su parte, la Asociación Catalana de Recursos Asistenciales (ACRA) recordó que un 63% de las empresas del sector no podrán pagar las nóminas este mes a consecuencia del impago de la Generalitat. El 80% de los servicios sociales que se prestan en Cataluña depende de los conciertos.

Tendències

Conseqüències de les retallades als centres concertats

La tresoreria castiga el feble

Els directors dels geriàtrics porten a la Fiscalia l'impagament de serveis socials

JOSEP PLAYÀ MASET
Barcelona

La Generalitat manté que no ha quantificat encara l'import dels impagaments del mes de juliol pels serveis concertats en àrees de sanitat, educació i benestar social. Ni ha dit tampoc quan es podrà pagar. L'únic cert, segons fonts del mateix Departament d'Economia, és que s'han deixat de pagar les subvencions del mes de juliol "per problemes de liquiditat" i "s'han hagut de prioritzar els pagaments". Això significa que s'han pagat les nòmines dels funcionaris i també les prestacions directes a persones, com pot ser el cas dels assistents, però s'ha retardat el pagament als centres concertats.

Mentre es produïa una allau de reaccions contra aquesta decisió, el portaveu del Govern, Francesc Homs, va culpar ahir directament el Govern central pels diners que deu a Catalunya, la qual cosa impedeix a la Generalitat fer front als pagaments.

L'únic compromís que pren la Generalitat és que els pagaments del mes d'agost es faran amb normalitat, encara que no poden dir quan es regularitzaran els impagaments de juliol. Ja el mes de setembre passat es va produir una

DEPARTAMENT D'ECONOMIA

L'impagament és "per problemes de liquiditat" i "s'ha hagut de prioritzar"

BENESTAR SOCIAL

"No és un problema del departament, és un problema de tresoreria"

situació similar, però llavors es va poder reconduir amb certa rapidesa.

Els centres més afectats són els que pertanyen a les àrees socials, com els d'atenció a gent gran, drogodependents, menors tutelats i discapacitats. Y sovint són propietat de cooperatives o petites empreses. En la reunió que es va celebrar dilluns passat, en la qual el conseller de Benestar Social i Família, Josep Lluís Cleries, va comunicar de forma oficial el retard en els pagaments, es va dir que s'atendria "cas per cas" per evitar que aquests centres deixessin d'oferir serveis o de pagar els empleats. Tanmateix, el conseller no va precisar com es

Retards a l'escola concertada

■ Els centres educatius concertats també pateixen els retards de pagament de la Generalitat. Des de principis d'any cobren les despeses de funcionament dos mesos més tard. Es tracta dels diners per pagar els rebuts d'aigua, llum o gas i les nòmines del personal no docent, com ara els conserges o la neteja. Ensenyament va comunicar dijous passat que no rebran res durant els mesos de juliol i agost. Així que el pagament s'endarrerirà encara més i no està clar quan es

cobriran les despeses corresponents a maig i juny, assenyalava la patronal dels centres concertats. Les nòmines dels professors no corren perill, perquè les paga directament la Generalitat, però si la dels 3.500 treballadors no docents d'aquestes escoles. Alguns centres han hagut de negociar crèdits amb bancs. De moment, només poques escoles es troben en situació "crítica", assenyalava la patronal, però tem que la situació empitjori si els retards es cronifiquen.

resoldran aquests casos extrems.

La resposta de la Conselleria de Benestar Social i Família ahir era unidireccional: "No és un problema del departament, sinó simplement de tresoreria". De tota manera, algunes entitats socials es van queixar que fins dilluns no es van saber aquestes retallades de manera oficial, quan a l'àrea sanitària ja feia diversos dies que tenien negociacions per resoldre la situació dels hospitals afectats.

Les reaccions a l'anunci de la Generalitat no s'han fet esperar, de manera que ahir es van pronunciar de forma unànime totes les entitats socials, des de la patronal fins als treballadors. Els directores de geriàtrics catalans van ser els més resolutius, ja que van presentar a la Fiscalia un escrit

"preventiu" per "possible desatenció i risc vital" dels avis dels asils. Demanen a la Fiscalia que actuï "en defensa dels residents desamparats". Segons va informar a l'agència Efe Andrés Rueda, director de l'Associació Catalana de Directors de Centres i Serveis d'Atenció a la Dependència Gerontològica (Ascad), que agrupa uns tres-cents directors, el risc és especialment greu per a les persones altament dependents ingressades perquè "previsiblement es produiran mancances d'equips humans i de necessitats materials assistencials".

En el seu escrit a la Fiscalia, els directors dels geriàtrics consideren que "és una situació de veritable alarma social", i adverteixen que l'impagament de la Generalitat impossibilita garantir els

Els menjadors socials, com altres serveis socials, s'han vist afectats pels impagaments

**OPINIONS
SOBRE ELS
RETARDS EN
LES AJUDES**
La culpa, de Madrid

"La liquiditat en els pagaments depèn d'ells (el Govern central). I ells han de complir, cosa que no fan" (...) "Encara que algunes nòmimes es retardin, els treballadors no deixen de treballar"

Francesc Homs, portaveu del Govern

Nens desemparats

"Els centres residencials de menors no poden recórrer a les famílies per fer front a aquesta situació perquè els nens depenen de l'Administració"

Jaume Clupés, president de Fedaiia (centres de menors)

Repartir sacrificis

"Creiem que la ciutadania entendria més bé els sacrificis si estiguessin més ben repartits"

Albert Tort, president del COIB

**Un sector amb
100.000 empleats**
20%

Percentatge de persones afectades per l'impagament

**40 CENTRES QUE ATENEN
DISCAPACITATS FÍSICS**

De les 144 entitats d'ECOM que atenen persones amb discapacitat física, unes 40 poden estar afectades. Una tercera part de les 325 entitats de la discapacitat intel·lectual poden estar en dificultats

**2.000 NENS TUTELATS
EN PERILL**

Les entitats que treballen amb menors tutelats o en risc d'exclusió social (Fedaiia) han advertit que l'impagament posa en perill la manutenció de 2.000 nens tutelats

drets establerts en la llei de Serveis Socials de Catalunya. Segons Rueda, la comunicació preventiva a la Fiscalia es produeix perquè ells tenen la tutela legal d'assistència i cura dels avis.

Els directores dels asils també han comunicat que s'ha posat en marxa un "pla de xoc i emergència". El pla consisteix a informar a les famílies que les partides econòmiques per cobrir les places no arribaran aquest mes i fer-los escollir entre fer-se càrrec del familiar resident, traslladant-lo temporalment al seu domicili fins que la situació es normalitzi, o que assumeixin i avancin els imports dels diferencials econòmics.

Per la seva part, la Confederació d'Associacions Empresariales del Tercer Sector Social d'Atenció a les Persones de Catalunya, que pot considerar-se la patronal del sector, ha anunciat la intenció de mantenir la seva oferta de serveis, però exigeix que sigui el Departament d'Economia qui garanteixi els pagaments del mes d'agost i que digui quan es posaran al dia dels endarreriments.

Els centres sanitaris concertats, que duen a terme més de la meitat de l'activitat de la sanitat pública a Catalunya, reclamen, d'altra banda, els 345 milions que la Generalitat els abona mensualment pels serveis contractats. Encara que en tres ocasions anteriors - a l'octubre i el desembre de l'any 2011 i a l'abril del 2012 - el Govern havia deixat de pagar entre el 25% i el 35% dels diners acordats, "mai no havia passat que diguessin que no paguen la factura sencera del mes", explicava en aquestes pàgines la setmana passada Helena Rís, directora general de

CONFEDERACIÓ EMPRESARIAL

La patronal garanteix els serveis, tot i que exigeix un compromís d'Economia

SANITAT

S'han pagat les 50.000 nòmimes del juliol però preocupa ara la del mes d'agost

la Unió Catalana d'Hospitals (UCH).

Durant tota la setmana, els centres de la Unió i els del Consorci de Salut i Social de Catalunya, les dues grans patronals de la xarxa sanitària d'utilització pública, van estudiar centre per centre els recursos dels quals disposaven per pagar les nòmimes malgrat no cobrar, i el CatSalut va ajudar amb reconeixement de deute i altres fórmules a qui havia d'anar al banc. De moment, no faltaria cap nòmima (són uns 50.000 treballadors), però la preocupació pel mes següent és enorme: malgrat que Salut manté que l'agost es pagarà normalment, no es diu res de quan rebran el que es deu del mes de juliol.

Les farmàcies hauran de donar el medicament més barat

Les farmàcies comencen avui a cobrar copagaments

Calendari de nous cobraments i retallades en fàrmacs

ANA MACPHERSON
Barcelona

El galimaties de decrets relacionats amb la despesa farmacèutica entra en una nova etapa. Primer va ser l'euro per recepta, la taxa catalana, implantada a finals de juny. Després, els nous copagaments i la dificultat d'aplicar-los sense perjudicar greument l'economia de pensionistes malalts. Tot seguit, els més de 400 medicaments que cauen de la llista de fàrmacs finançats per la sanitat pública. I, al mig, l'ús obligat del medicament més barat que es fixa mensualment. El consum sembla haver baixat una mica, però és estiu i això és sinònim d'irregularitat. És aviat per saber si el resultat és el que es pretenia, segons experts del CatSalut.

Agost: els copagaments d'actius. La novetat a partir d'avui és el cobrament automàtic dels nous copagaments dels assegurats en actiu. La majoria continuarà pagant a la farmàcia com abans, el 40% del preu de cada medicament (més l'euro per recepta català, tret que el que compri costi menys d'1,67 euros). Un terç dels ciutadans haurà de pagar més: el 50%, i un de cada cent, el 60%, perquè la seva renda anual és superior a 100.000 euros. La informació de quin grup de copagament és el de cadascú apareixerà a la pantalla de l'ordinador de la farmàcia i, si no s'hi està d'acord, al taulell del centre d'assistència primària aclariran per què la targeta es tro-

ba en aquest grup. "I si hi ha alguna discrepància, li facilitarem impresos per reclamar a l'administració corresponent, que pot ser la Seguretat Social o Hisenda", detalla el responsable d'atenció farmacèutica del Departament de Salut, Antoni Gilibert.

Setembre: endarreriments de pensionistes. Els pensionistes, segons el nou decret, han de pagar el 10% dels seus medicaments, fins a un topall mensual de 8, 18 o 60 euros, segons el seu nivell de renda. Com que informàticament no era possible controlar aquests topalls abans de l'octubre, des que va entrar en vigor la norma al juliol els pensionistes no han pagat res (tampoc l'augment que correspon als actius), però tot està anotat. Al setembre, els ordinadors de les farmàcies començaran a cobrar el 10% als pensionistes i el que no van pagar al juliol, fins a un màxim de 8, 18 o 60 euros, segons la renda. Així que, quan vagin a la farmàcia per comprar la medicació, poden trobar-se amb una factura per aquestes quantitats del mes de juliol més les noves aportacions. També les persones en actiu hauran de pagar els seus endarreriments per la pujada al 50% o el 60% en medicaments comprats al juliol.

Octubre: normalització i endarreriments. Els diferents copagaments estaran automatitzats per a tothom a l'octubre, però els pensionistes hauran d'abonar, si ho tenen pendent, la seva part de medicaments d'agost. Al no-

vembre, es liquidarà el que no s'hagi cobrat al setembre. I prou. Quan arribi el desembre tots estaran al dia i llavors hi haurà una revisió de la taxa de l'euro per recepta i és possible que la situació torni a canviar.

425 fàrmacs sense finançament.

El llistat de medicaments exclosos de finançament, 425, encara no s'ha aprovat. Havia d'entrar en vigor avui, però es posposava a setembre. Suposarà un nou pas de rosca a la despesa en medicaments, perquè encara que la majoria d'aquests productes són de "baix valor terapèutic", alguns els consumeixen especialment els pacients grans.

El producte més barat del mes.

Un nou concepte dels nous decrets, el del fàrmac de preu més baix, fa anar boges les farmàcies. Cada dia 5 del mes algun medicament pot decidir baixar de preu. Els altres poden copiar-lo en els cinc dies següents si a partir de llavors es treu la llista del mes i les farmàcies només poden dispensar aquest producte més barat i no un altre semblant que valgui un centí més, tret que no n'hi hagi al magatzem. "Als pacients ens diuen: 'Si n'estic veient a la prestatgeria', però aquest mes, no toca. Potser el mes que ve el seu medicament habitual també podrà de preu i pugui vendre'l-hi. Si el farmacèutic l'hi proporciona i no és el més barat, no cobrarà", aclareix el vicesoror del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona, Jordi Casas.

MATEU CRUZ / ARIAS

Retallades L'enfrontament amb l'Estat

El Govern culpa l'Estat dels impagaments

Els representants del sector dels serveis socials garanteixen que els usuaris no quedaran desatesos

El Govern fa responsable l'Estat dels impagaments en ensenyament, sanitat i serveis socials concertats. Els representants del sector dels serveis socials garanteixen que els usuaris no quedaran desatesos.

AURI GARCIA MORERA

BARCELONA. Escoles, hospitals i asils concertats s'han quedat sense cobrar la factura del mes de juliol de la Generalitat. Aquest impagament ha provocat, al seu torn, que molts treballadors del sector dels serveis socials no hagin cobrat la nòmina completa. La situació és complexa i el futur incert. Aquests són els principals interrogants sobre els impagaments dels concerts.

Com s'hi ha arribat?

El Govern en fa responsable l'Estat i diu que no tenia elecció

El portaveu del Govern, Francesc Homs, va explicar ahir que "l'Estat no ha complert amb les seves obligacions de garantir la liquiditat de la Generalitat". Aquest mes de juliol, el Govern ha hagut d'afrontar pagaments extraordinaris a entitats bancàries, però no ha rebut més diners de l'Estat. Aquesta circumstància ha abocat als impagaments dels concerts. "Quan ells no hi són per resoldre la falta de liquiditat per venciments financers, passen aquestes coses", va dir Homs.

El Govern assegura que no tenia cap altra elecció, ja que "la llei determina l'ordre dels pagaments". Segons va explicar Homs, són prioritaris els venciments financers, perquè "s'entén que te'ls deixen a canvi de tenir la certesa que els podran recuperar quan vinguin els venciments". Després d'això, "la llei també determina que siguin prioritàries les nòmines dels funcionaris".

Es poden repetir?

El pagament de l'agost està garantit però el futur és incert

El Govern assegura que el pagament de l'agost està garantit: "La previsió de venciments no hi serà i podrem dedicar tota la transferència a pagar tot el que toca pagar", va explicar ahir Homs. El conseller de Benestar, Josep Lluís Cleries, va estendre la garantia al mes de setembre en una reunió celebrada dilluns.

Ho va revelar ahir a l'ARA la presidenta de la Taula del Tercer Sector, Àngels Guiteras, que confia que els pagaments tampoc perillin a finals d'any. "Creiem que el Govern trobarà solucions perquè això no es torni a produir", assegura Guiteras. Tampoc hi vol pensar Cinta Pascual, presidenta de l'Associació Catalana de Recursos Assistencials (ACRA), la principal patronal de les residències concertades. "El que hem de fer és treballar tots perquè no torni a passar", assegura Pascual. Malgrat els bons desitjos, a finals d'any la Generalitat haurà d'afron-

SITUACIÓ DIFÍCIL

L'impagament de la Generalitat de la factura corresponent al mes de juliol ha deixat el sector dels serveis socials en una situació complicada. Les residències de gent gran és un dels àmbits en què més ha repercutit aquesta falta de liquiditat econòmica: molts treballadors no han cobrat la nòmina del juliol completa. MANOLO GARCÍA

tar nous venciments de deute d'una magnitud encara més important, fins al punt que s'ha plantejat demanar el rescat del govern espanyol. La capacitat d'assumir tots els pagaments, per tant, encara és incerta.

Qui els ha trampejat?

A les escoles és menys greu i els hospitals han pogut reaccionar. L'ensenyament concertat també s'ha vist afectat per l'impagament de la Generalitat, però amb unes conseqüències menys greus, ja que les nòmines del personal docent estaven assegurades perquè no depenien d'aquest pagament. En el sector sanitari, el Consorci de Salut i Social, una de les principals patronals, va alertar dimecres que quatre hospitals no estaven en disposició de pagar les nòmines del juliol als seus treballadors. Finalment, però, aquests centres en una situació més greu també van aconseguir els recursos per resoldre la situació.

Divendres el Consorci va agrair "els esforços fets des del Servei Català de la Salut i el departament de Salut per trobar solucions a mida en els casos en què hi havia més risc que l'impagament afectés les remuneracions dels treballadors". Un reconeixement a què es va sumar l'altra gran patronal sanitària, la **Unió Catalana d'Hospitals**. Tot i això, el Consorci ja ha advertit el Govern que l'esforç del juliol "ha posat al límit la capacitat d'endeutament dels centres" i ha demanat "una previsió de com i quan es farà efectiu el paga-

ment dels endarreriments". La Unió Catalana d'Hospitals ha anat més enllà exigint que es faci com a màxim a l'octubre i amb els interessos corresponents.

A qui han perjudicat més?

Al sector dels serveis socials, molta gent no ha cobrat la nòmina. L'impagament ha deixat en una situació més delicada el sector dels serveis socials, que inclou les residències de gent gran i de discapacitats i els centres de menors tutelats. Segons va anunciar dilluns l'ACRA, uns 18.900 treballadors de les seves residències no han cobrat la nòmina completa. Cinta Pascual detalla que "les entitats han fet mans i mànigues per poder pagar almenys una part de la nòmina" i que molts dels treballadors n'han cobrat el 50% o el 60%. "Els professionals ho passen malament, com tothom, perquè tenen obligacions, hipoteques, alguns tenen parells a l'atur", lamenta.

L'ACRA subratlla que les entitats no lucratives i les mercantils s'han vist afectades amb la mateixa intensitat. Les més petites i les que tenen més proporció de places concertades, però, n'han resultat més perjudicades: "Ara com més tens concertat amb l'administració, pitjor". Pascual lamenta que històricament això havia estat al revés. Els representants del sector treballen conjuntament amb Benestar per trobar solucions a mida per a aquests casos més greus. Esperen que, com ja ha fet el departament de Salut, els ajudin a

l'hora de buscar finançament bancari. Fonts del departament asseguren que aquesta sortida només està pendent d'una reunió la setmana vinent.

Com afecten els usuaris?

Només una associació denuncia desatenció dels pacients. L'Associació Catalana de Directores de Centres i Serveis d'Atenció a la Dependència Gerontològica (AS-CAD), que agrupa uns 300 directores de residències, va denunciar ahir a la fiscalia de Barcelona "la possible i presumpta desatenció als ancians ingressats" com a conseqüència dels impagaments. L'escrit fins i tot feia referència a un hipotètic "risc vital" dels residents "per previsible carència d'equips humans i necessitats materials assistencials".

El portaveu del Govern, Francesc Homs, va assegurar que el Govern té "la impressió" que "als usuaris no els afectarà" l'impagament. Homs va agrair els esforços del sector, i va demanar als professionals que segueixin fent la seva feina, igual com ho van fer els funcionaris quan els van retallar el sou. Consultades per l'ARA, les presidentes de la Taula del Tercer Sector i l'ACRA van voler desacreditar amb contundència la denúncia de l'ASCAD. "Les entitats asseguruem la continuïtat del servei a les persones beneficiàries", afirma Àngels Guiteras. "De cap manera quedaran desatesos", sentència Cinta Pascual. Avisen, però, que de cara al futur el risc existeix. ■

Cinta Pascual
"Els professionals ho estan passant malament"

PRESIDENTA ACRA (RESIDÈNCIES)

Àngels Guiteras
"Les entitats asseguruem la continuïtat del servei a les persones"

PRESIDENTA TAULA TERCER SECTOR

El pago de la deuda de 424 millones a la banca asfixió la tesorería catalana

La Ley de Estabilidad obliga a las Administraciones a pagar créditos antes que nóminas o servicios públicos ● La Generalitat recurrió sin éxito al ICO

LL. PELLICER / I. VALLESPÍN
Barcelona

Las arcas catalanas solo han dado este mes para devolver deudas. Los vencimientos de los créditos en los dos últimos meses han acabado por asfixiar a la tesorería de la Generalitat. La Ley de Estabilidad obliga a las Administraciones a pagar sus créditos a la banca por delante de cualquier otro gasto, ya sean nóminas o servicios públicos esenciales. El Ejecutivo de Artur Mas (CiU) llegó a finales de julio con unos compromisos pendientes con los bancos de 424 millones de euros que esperaba que cubriera una línea de liquidez del Instituto de Crédito Oficial (ICO). Pero no fue así, según explicaron fuentes del Gobierno catalán, por lo que finalmente tuvo que aplazar el pago de los conciertos con escuelas, hospitales y centros asistenciales y sus proveedores, que ascendían a cerca de 430 millones.

La Ley de Estabilidad Presupuestaria, que CiU apoyó en el Congreso y luego trasladó a Cataluña para gobernar sus finanzas, deja poco margen de maniobra a la Generalitat para atender sus pagos. "La ley determina el orden de

Los pagos de la Generalitat

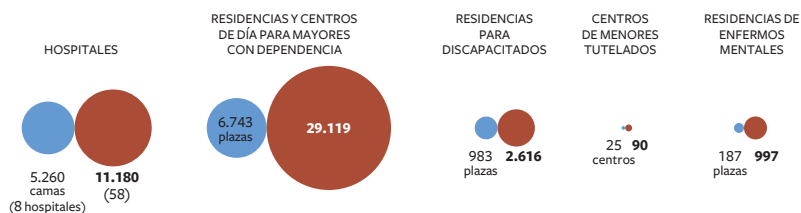
ORDEN DE PAGO DE LA TESORERÍA

■ HOSPITALES Y CENTROS SOCIALES

- De gestión directa**
Aquellas que son de la Generalitat y son gestionados por ella.
- Concertados**
Financiados por la Generalitat pero gestionados por otras administraciones, fundaciones o empresas privadas

Los de Gestión directa no tienen problemas de

Fuente: elaboración propia.

EL PAÍS

Los vencimientos para el segundo semestre ascienden a 5.755 millones

Los sindicatos avisan del "colapso absoluto" de los servicios sociales

los pagos: primero las obligaciones de operaciones financieras y luego las nóminas", resumió el portavoz del Ejecutivo, Francesc Homà. En la reunión de Gobierno de ayer incluso algún consejero se lamentó de esa norma que ha dejado prácticamente a cero el gasto de varios departamentos. Antes de su aprobación, explicaron fuentes cercanas al Ejecutivo, se cumplía primero con la devolución de la deuda para que la banca volviera a prestar, pero había más margen para negociar. El cierre de los mercados y la ley, sin embargo, han supuesto que las entidades —que no quieren cargarse de deuda autonómica— sean mucho más estrictas.

Los 424 millones de euros que espera la Generalitat son una cantidad mínima en comparación con los vencimientos que vienen para el segundo semestre, de 5.755 millones de euros. Pero han bastado, según fuentes del Ejecutivo, para crear una "punta de tesorería" que ha puesto patas arriba el calendario de pagos. Fuentes conocedoras de la situación

de las finanzas catalanas se lamentaban ayer, además, de que muchos de esos vencimientos corresponden a muy corto plazo, incluso de seis meses, que se pidieron en crisis de liquidez anteriores. "La historia se repite y la bola se va haciendo grande", admitieron.

Abogada a acudir al Fondo de Liquidez Autonómica (FLA), la Generalitat busca ahora fórmulas para poder pagar "en los próximos días o semanas" las nóminas de centros asistenciales que han quedado sin abonar. Fuentes del Gobierno explicaron que la Generalitat ha pedido una línea de liquidez del ICO para vencimientos de 442 millones de euros, de los cuales una parte está autorizada. Ese dinero daría oxígeno para hacer frente a lo que quedará pendiente de julio. El Ejecutivo catalán recordó, además, que el mes que viene los vencimientos son menores, lo cual dará más margen para otras obligaciones, y agregaron que el departamento dirigido por Andreu Mas-Colell busca "constantemente" fondos.

CC OO y UGT advirtieron ayer en un comunicado conjunto que el retraso de los pagos al sector de los servicios sociales no puede usarse como pretexto para rebajar las condiciones laborales de un colectivo que trabaja en condiciones "precarias". Los sindicatos recordaron, además, que el sector ya estaba tocado por los recortes sociales de los sucesivos planes de austeridad del Ejecutivo catalán, lo que pueden llevar a los centros asistenciales al "colapso absoluto".

El sector de servicios sociales es el que más maltrecho saldrá de la decisión de la Generalitat de no abonar los fondos para los conciertos y teme que la situación pueda repetirse en septiembre. Ayer, sus representantes pidieron que sea Mas-Colell quien se comprometa a pagar en agosto y cargaron contra la prioridad en los pagos de la Administración. Cinta Pascual, presidenta de la Asociación Catalana de Recursos Asistenciales (ACRA) —que agrupa a 500 entidades y

O.J.D.: 369707
E.G.M.: 1883000
Tarifa: 25173 €

mil centros—, lamentó que sus asociados no hayan conseguido apoyo de los bancos para superar este bache. “Las entidades bancarias no están a nuestro lado en momentos tan delicados. ¡Y encima son los primeros en cobrar!”, se quejó.

El sector alertó de que el impago pone en jaque a muchas de las 7.500 entidades sociales y hace peligrar las nóminas de entre 50.000 y 100.000 trabajadores. La mayoría de las organizaciones del sector —muy atomizado, con decenas de asociaciones y federaciones— admitieron que para garantizar la continuidad del servicio deberán apelar a la vocación de servicio de sus empleados porque no podrán pagar todas las nóminas.

En una situación especialmente delicada se halla la atención a la infancia. El 80% de los centros de menores tutelados son concertados y dependen exclusivamente de la aportación económica de la Generalitat. “No podemos recurrir a nadie más, porque no hay familias para pedir ayuda: son niños desamparados cuya tutela está en manos de la Generalitat”, dijo Sonia Martínez, directora de la Federación de Entidades de Atención y

El sector asistencial se hallaba en una situación precaria por los recortes

Las entidades dicen que apelarán a la vocación de servicio de sus empleados

Educación a la Infancia y la Adolescencia. Desde la Federación Catalana de Drogodependientes, su vicepresidenta, Mercè Cervantes, abundó en que los 67 euros por persona y día que paga la Generalitat no da para el tratamiento y la residencia de los pacientes y el sueldo del personal. Estas entidades se nutren también de fondos públicos, después de que el grueso de la gente a la que asiste se quedara sin ingresos por el recorte a la renta mínima de inserción. La patronal de los discapacitados intelectuales (Dincat), que atiende a 31.000 usuarios, explicó que el 40% de las entidades solo podrá pagar el 80% de las nóminas, el 56% abonará sueldos gracias a recursos propios, y el resto ha tenido que pedir el amparo de la Generalitat para salir del pozo.

Los 60 hospitales de la Red Hospitalaria de Utilización Pública, a los que el Ejecutivo abona cada mes la factura del concierto, garantizaron que pagarán las nóminas tirando de líneas de crédito, dejando de abonar deudas a proveedores o aplazando el pago de cuotas a la Seguridad Social. La patronal **Unión Catalana de Hospitales** reclamó a la Generalitat que asegure que en agosto cobrarán sin problema y que en septiembre recibirán el dinero que se ha dejado a deber más los intereses de demora, según explicó una portavoz de la entidad.

Isabel López
besa a su hija
Maribel en el
comedor de
su casa

INES BAUCELLS

Lleva 40 años cuidando de su hermana y dos pendiente de su madre. Los impagos de la Generalitat asfixian a Maribel

«Sin ayudas no resistiré»

ESTHER ARMORA
BARCELONA

HACE años que Maribel Gómez no duerme bien. Lleva más de cuarenta pendiente de su hermana, con síndrome de Down y afectada de una discapacidad profunda, y desde 2010 cuida también a su madre, enferma de alzhéimer. Su padre, con una discapacidad menor (grado 1) y un carácter agresivo no le alivia, sino que aumenta la carga familiar que esta barcelonesa y su otra hermana, Carmen, han tenido que soportar desde muy pequeñas.

Pese a lo delicado de su situación, Maribel no ha recibido nunca apoyo de la Generalitat. «No he recibido un duro de ayuda, pero no les pido dinero sino recursos para que mi hermana y yo podamos respirar», apunta en declaraciones a ABC. El anuncio de anteayer del Gobierno autonómico de que no pagaría la partida de julio a los centros concertados de dependencia —en uno de ellos tiene ingresada a su hermana María José— ha disparado su angustia. «Si la situación se mantiene y tenemos que asumir por completo el cuidado de mi hermana, no creo que podamos tirar adelante. Sin ayudas no resistiré», dice compungida. Trabaja fuera de Barcelona pero cuida de su madre y su hermana discapacitada, ingresada desde hace cinco años en el Centro Tamariu de El Prat de Llobregat (Barcelona), uno de los que recibe concierto de la Generalitat. «Si el im-

pago se mantiene y el centro cierra, no sé que haremos», apunta Maribel. Su madre, Isabel López, de 78 años, es su otra gran preocupación. «Viene una mujer a cuidarla 21 horas a la semana, aunque no es suficiente y, cuando falla, tenemos que repartirnos mi hermana Carmen y yo porque mi padre ni está preparado ni quiere ayudarnos en esta complicada situación», añade.

Grandes dificultades

Cuando diagnosticaron alzhéimer a su madre su mundo se derrumbó. «Pensé que ya no me podía pasar nada más», afirma. Asesorada por la Asociación de Familiares de Enfermos de Alzhéimer de Barcelona (AFAB), decidió empezar a moverse para acogerse a las ayudas previstas en la Ley de Dependencia. El camino no fue fácil. Le impactó, y no precisamente a su favor, la reciente reforma de la normativa, y todavía está esperando que le llegue la ayuda con la que capear la situación. «Mi madre tendrá que ir a una residencia y sin ayudas será muy difícil pagarla», apunta Maribel. Su testimonio se añade al de otras muchas familias con hijos, padres o parientes en situación de dependencia.

Ayer trascendió que el impago de

los conciertos en julio dejará en el aire la manutención de 2.000 niños tutelados en Cataluña. La federación que agrupa a las entidades catalanas que trabajan con estos menores alertó de que se encuentran ya en graves dificultades para hacer frente a los gastos derivados del cuidado de estos pequeños. Los directores de asilos han dado un paso más allá y han presentado ante la Fiscalía un escrito «preventivo» advirtiendo de la «posible desatención y riesgo vital» de los ancianos. Piden al fiscal que actúe «en defensa de los desamparados». **La Unió Catalana d'Hospitals (UCH)** no esconde tampoco su intranquilidad.

130 millones pendientes

La patronal cifra en unos 130 millones la partida que queda pendiente de pago por parte de la Administración autonómica. «Solo han dicho que en julio no pueden pagar, pero no han dicho nada de cuándo lo harán», **indica Helena Ris, de la UCH**. La Generalitat insistió ayer en que el impago, que ha forzado la convocatoria de la Diputación Permanente en el Parlamento autonómico, es puntual y que el próximo mes se garantiza el pago, aunque no logró tranquilizar los ánimos. En centros como Atendis la situación es preocupante porque más del 95% de sus ingresos dependen de la Generalitat. Su gerente, Montse Estrada, explica a ABC que han podido trampear la situación con un crédito financiero «pero no resistiremos más impagos».

Centros angustiados
«Podemos trampear este mes con un crédito pero no resistiremos más impagos»